Inleiding

Gorinchem is en blijft een fantastische stad om te wonen, te werken en te verblijven. De stad groeit. Voor ChristenUnie-SGP is het belangrijk dat Gorinchem een stad met menselijke maat blijft. We geloven in een stad waar het niet gaat om 'ik' maar om 'wij'. Samen voor Gorinchem is daarom ons credo. Voor Gorinchem is het credo van het Coalitieakkoord dat we als raad de komende jaren zullen gebruiken als onze gids, met goede en gedegen plannen voor de stad.

Juist in een tijd van sterke polarisatie in politiek en samenleving willen we verbindend zijn naar elkaar en de samenleving. Niet voor onszelf maar voor de ander. Dit is een bijbels principe wat we als fractie graag nastreven. Wij zijn ook dankbaar dat dit ook doorklinkt in het huidige coalitieakkoord. Het nieuwe college is voortvarend aan de slag gegaan met diverse thema's en vraagstukken. Waar het nodig was heeft het college daadkracht en lef getoond en actie ondernomen. Dit neemt niet weg dat er nog belangrijke dossiers liggen waar we kritisch moeten zijn op de inhoud.

Voortvarend van start

Korte terugblik naar afgelopen periode. Het huidige college toont lef door kritische dossiers aan te pakken en door de zure appel heen te bijten. De juiste keuzes worden op het juiste moment gemaakt in overleg met het ambtelijk apparaat. Tactisch, kundig en een open benadering. Het eerlijke verhaal vertellen en met bijhorende realistische plannen komen in een tijd die volstaat van hectiek waarin we moeten omgaan met de gevolgen van landelijk beleid op lokaal niveau. Met een diversiteit van uitdagingen. Dit college toont aan dat zij dit aan kan en haar verantwoordelijkheid kent en neemt en dat biedt vertrouwen voor de komende raadsperiode waarin er nog diverse lastige dossiers wachten.

Beleidsarm versus doelgericht

De begroting 2023 was zoals gezegd een beleidsarme begroting in navolging op de perspectiefnota 2023. Echter, de begroting 2023 is deels al verrijkt vanuit het coalitieakkoord en we gaan met elkaar aan de slag voor de raadsagenda en richting de PPN zullen we met elkaar keuzes moeten gaan maken en zaken moeten gaan afwegen. Met betrekking totdat nieuw beleid zullen kritisch keuzes moeten maken voor wat betreft de financiering van dit beleid. Later deze maand komt de raad met een raadsagenda en een bijbehorende financieringsbehoefte. Vanuit onze fractie zien we hier erg naar uit omdat we graag samen willen werken om de juiste zaken tot stand te laten komen. Juist omdat het coalitieakkoord vooral op hoofdlijnen is, willen we aan de slag en naar de uitvoering van belangrijke plannen voor de stad. Daarvoor moeten we ook in kaart brengen welke financiering ervoor nodig is. Het coalitieakkoord is realistisch en doelgericht. Aan de slag gaan en plannen praktisch ten uitvoer brengen. Het is nog niet inzichtelijk welke financiering hiervoor nodig is. Ook hebben we al geplande investeringen staan waarvan de prijsstijgingen nog verwerkt moeten worden wat een effect zal hebben op de investeringsruimte. Daarnaast dienen we ook te sparen en geld te reserveren voor de vervanging van kapitaal goederen, zie motie CU-SGP van Frank Barth. We moeten sparen voor enkele miljoenen. Kortom we leven momenteel niet in een luxe positie ondanks dat de begroting sluitend en positieve cijfers laat zien. Ik roep ons allen op om ervoor te waken onszelf niet te rijk te rekenen.

Voortvarend aan de slag/ ambities

We zien er naar uit om met de Raad te komen tot een raadsagenda te komen om de grote uitdaging waar we als stad voor staan aan te pakken. Uitdagingen op het gebied van woningbouw, groene en veilige wijken, onderwijs en verduurzaaming / energie reductie, gezond financieel beleid, sterk en veilig jongerenwerk en veilige en snelle (fiets)verbindingen in de stad.

Gorinchem Citymarketing – Bezuinigingen teruggedraaid

Aantrekkelijke en veilige stad. Gorinchem is niet voor niets de mooiste vestingstad van Nederland, laten we dit ook zo houden door te investeren in de stad en de vesting. Het is nu momentum om gebruik te maken van dit predicaat en de toeristische aantrekkingskracht te benutten. Het gaat hierbij niet alleen om toeristen maar zeker ook de kansen creëren en benutten in samenwerking met lokale ondernemers. Daarnaast is ook van belang dat onze eigen inwoners trots kunnen zijn op hun stad en genieten van alle faciliteiten en het moois dat Gorinchem te bieden heeft. Om dit alles te bereiken zijn we positief gestemd dat de eerder opgelegde taakstelling voor het bestuur is teruggedraaid zodat de Stichting Gorinchem Citymarketing zich toekomstbestendig kan maken.

Aanpak Elzenhof – Pilot Right to Challenge

Als CU-SGP zijn we blij en kijken we positief terug op de aanpak van de pilot Right-to-Challenge en de resultaten hiervan. Op het gebied van de Elzenhof is in samenspraak met de festiviteitenvereniging en de gemeente een goed voorbeeld neergezet. Het biedt perspectief voor andere onderwerpen waarbij de inwoners de gemeente mag uitdagen om de inrichting van of het onderhoud van of realisatie van zaken over te nemen. Wij moedigen het college en de inwoners aan om vaker dit instrument in te zetten om met elkaar tot het best mogelijke resultaat te komen.

Schulden/ Investeringsplafond

CU-SGP vindt dat we ons moeten houden aan de afspraken omtrent het investeringsplafond. Deze afspraken zijn niet voor niets gemaakt. Ze zijn gericht op de realisatie van een gezonde financiële huishouding die veerkracht bevat in moeilijke tijden en daarnaast gericht is op continuïteit. Daarvoor moeten we zuinig met de budgetten omgaan en als een goed rentmeester een gedegen lange termijnvisie hebben en blijven ontwikkelen. De huidige crises roepen op om direct keuzes te maken, echter hierbij moeten we de lange termijn in ogenschouw houden. Regeren is immers vooruitzien. Daarnaast mogen we als een goed rentmeester met de budgetten omgang die we ter beschikking hebben gekregen. Verantwoord investeren om te kijken hoe we de samenleving verder kunnen laten groeien. Ervoor zorgen dat niemand achterblijft of er tussen uit valt of achterblijft. Of het nu gaat om ondernemers, sociale partners, instanties of inwoners onderling. Met elkaar vormen we de Gorcumse samenleving. We hebben oog voor elkaar en zorgen voor elkaar, dat moet de norm zijn.

Wij zien het als doelstelling om de gemeentelijke schulden niet veel laten oplopen. Na de piek in 2026, en liefst eerder, moet de weg terug worden in gezet, waar wij graag willen aansturen op een duikvlucht in plaats van een boemelgangetje. De lange termijnvisie is gericht om te sparen en voldoende reserveringen aan te leggen voor geplande en nieuwe investeringen. Daarbij is financieel en tactisch inzicht nodig en goed doordachte financiële besluitvorming.

Armoedeaanpak en verhoging inkomensgrens minimabeleid – Voortvarend aangepakt

Ook wat betreft de gevolgen van de explosief gestegen prijzen voor energie en de inflatie zijn adequaat aangepakt door de meest kwetsbaren in onze samenleving te compenseren door energietoeslag en het verruiming van de inkomensgrens naar 130% van de bijstandsnorm. Hierdoor

kan een grotere groep inwoners een extra steun in de rug krijgen. Binnen Gorinchem is veel mogelijk om kwetsbare inwoners in financiële nood te ondersteunen. Echter, in sommige gevallen is urgentie nodig. De al aanwezige infrastructuur volstaat in dergelijk gevallen niet waardoor de benodigde urgentie niet geleverd kan worden of betrokken niet in aanmerking komen voor ondersteuning. In diverse steden in het land zijn er goede ervaringen met Stichting Urgente Noden, die met het zeer snel vertrekken van een (veelal) kleine gift of lening blijken te fungeren als Haarlemmerolie. Ook in Gorinchem zou Stichting Urgente Noden een toegevoegde waarde kunnen hebben. Samen met de PvdA, SP, CDA, DG en D66 dienen wij daarom ook een motie waarin wij het college oproepen om een uitgebreide verkenning te doen met stakeholders naar de haalbaarheid van de opstart van een stichting urgente noden in Gorinchem.

Veilige en snelle (fiets)verbindingen

Gorinchem is een prima fietsstad qua oppervlakte. In die zin is het niet nodig om met de auto kriskras door Gorinchem te rijden. Echter, de stad mag de fietser meer verleiden om daadwerkelijk de fiets te pakken. Prachtig dat we grote ambities hebben. Maar laten we ook zeker oog hebben voor wat er is en dat onderhouden. Investering en onderhoud van het fietspaden in Gorinchem zijn nodig. Op menig fietspad in de gehele stad is achterstallig onderhoud te constateren wat leidt tot onveilige situaties. Graag willen wij het college vragen om een **toezegging** voor het onderhoud van de fietspaden? Om een voorbeeld te geven. Het fietspad op de dijk tussen Wijdschild en Gorinchem Oost.

Klimaatneutraal is de norm

Wij zien het als belangrijke taak om goed voor de aarde te zorgen. Om het rentmeesterschap zoals bedoeld in de Bijbel vorm te geven. Het rentmeesterschap dat hier bedoeld wordt is niet gericht op winstmaximalisatie en uitputting van, nee het is gericht op het zorgvuldig omgaan met, om grenzen te stellen aan je eigen belang en eerst na te denken over aan een ander. Kortom we leven, ondernemen en maken gebruik van grondstoffen niet alleen voor onszelf, we houden rekening met en zorgen voor. Daarom streeft CU-SGP naar groene en schone straten, groen wijken, gezonde lucht, schone energie, een circulaire economie, duurzaam (openbaar) vervoer en de afname van het gebruik van energie. Zo gaan we de komende raadsperiode inzetten op een lokaal isolatieakkoord om zo snel mogelijk het energieverbruik terug te dringen. Heel concreet op korte termijn willen we werken aan een gezonde en schone lucht. Als CU-SGP hechten we belang aan een groene en gezonde leefomgeving. Om die reden dienen we graag samen met GA een **motie** in, om tot verbetering van de luchtkwaliteit te komen. Mevr. Hamann zal daar straks vast meer woorden aan wijden!

Onderwijs & Bedrijfsleven

We staan komende jaren voor forse investeringen in onderwijsvastgoed. Het drukt zwaar op onze gemeentelijke begroting dat Gorinchem een zeer grote regiofunctie heeft wat betreft onderwijs. Het is ook niet voor niks dat ons college en onze landelijk werkende partijen - samen met enkele vergelijkbare gemeenten - lobbyt voor voldoende budget om kwalitatief goede en gezonde huisvesting van onze onderwijsinstellingen te blijven borgen.
Vanuit de bespreking PPN is er nog een los eindje. Namelijk een amendement dat is aangehouden om enkele verhuisbewegingen en investeringen nog eens goed tegen het licht te houden. Daaronder ook zeker het I-lab, dat nu —inhuizend bij het Da Vinci - wat op stoom begint te komen. Het is mooi om te horen dat scholen/ schoolklassen gebruikmaken van het I-lab om kennis te maken met innovaties en met oriëntatie op de arbeidsmarkt. Toch verwachten wij nog veel meer van het I-lab. Het moet niet alleen een leuke incidentele lesomgeving zijn voor scholen, maar een broedplaats, een marktplaats, waar bedrijven en studenten samen werken om tot echte innovaties te komen. Waar

bedrijven een lerende omgeving zijn, en scholen verbondenheid met de regionale arbeidsmarkt ervaren. Waar technische- en toepassingsinnovaties worden ontwikkeld met het label ‘mede mogelijk gemaakt door I-lab Gorinchem!’

Namens mijn fractie verzoek ik het college om een inhoudelijke evaluatie over het 1e jaar I-lab en zicht op de ontwikkeling voor het 2e jaar. Zodat wij als raad ook meegenomen worden in de dynamiek rondom I-lab en voldoende gevoel dat de lat inderdaad zo hoog ligt zoals wij dat voor ons zien. Kan het college mij een evaluatie I-lab **toezeggen**?

Tot slot willen we het College, de Raad en de ambtelijke organisatie wijsheid en Gods zegen toewensen in het komende jaar. Laten we met elkaar optrekken voor het groter goed van onze stad en samenleving.

Moties voorlezen.